

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

Cap. 1. De Essentia, Institutione, ac Numero Sacramenti Ordinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80513](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80513)

LIBER XXIII ORDO.

Sacramenti Ordinis expendo essentiam, institutionem, ac numerum. Eius Materiam & Formam enuncio. De Ministro, ac Subiecto dissero. Eius expono Effectus: & quo tempore conferendus sit Ordo definio.

SECTIO PRIM A.

De Sacramento Ordinis receptiores sine lite sententia.

CAPVT I.

De Essentia, Institutione, ac Numero Sacramenti Ordinis.

ORDO, per quem in Ecclesia quidam quasi gradus officij, dignitatisque confertur, Sacramentum est, quo spiritualis potestas circa Eucharistiam in Missæ sacrificio traditur. Dicitur Sacramentum, quia habet illa tria quæ ad rationem Sacramenti requiruntur, nempe signum externum, quod est manuum impositio: promissionem gratiæ: & mandatum. Dicitur, *Quoniam spiritualis potestas traditur*, sic enim significatur per formam, quæ solet proferri: *Accipe potestatem*, &c. & ita ab illa externorum verborum forma diuina virtute profuit Character Ordinis, tanquam proxima actiua potentia, per quam ordinatus ea quæ sunt sui Ordinis exercet. Dicitur, *Circa Eucharistiam* mediâtè vel immediâtè. Potestas immediata est illa, quæ directè confici potest Eucharistia, & hæc in Sacerdotali Ordine confertur. Potestas verò mediata est illa, per quam exercetur aliquod ministerium, quod dirigitur ad Eucharistiam tanquam ad finem, quod ministerium in singulis Ordinibus reperitur. Conc. Trid. sess. 23. can. 3. Vasq. tom. 3. in 3. part. dist. 235. cap. 2. Marchin. de sacram. Ord. tract. 1. part. 1. cap. 4. Valent. tom. 4. dist. 9. quest. 1. punct. 2. Sylui. in supplem. 9. 3. 4. a. 2. & 3. Pefanti. in supplem. 9. 4. d. 1.

Apud hoc Sacramentum vocabulo Ordinis appellatum. Quia cum Ordo iuxta Augustinum lib. 19. de Ciuit. cap. 13. Sit parium dispariumque rerum sua cuique loca tribuens dispositio, & in Ecclesia sint varij Ministri, gradus multi, variæque ac diuersa munera inferiora media, ac superiora recta ratione collocata.

ideo hæc Clericorum classis veluti *terribilis castrorum acies ordinata*, vocabulo Ordinis congruenter recensetur. Præfati Doctores.

Hoc Sacramentum creditur à Christo Domino in vltima Cæna institutum fuisse, cum Apostolis suo corpore, sanguineque refectionis, illa verba adiunxit: *Hoc facite in meam commemorationem*. Luc. 22. Quibus verbis Christus contulit Apostolis Sacerdotalem authoritatem, eisque, ac eorum successoribus in Sacerdotio dedit præceptum consecrandi, vt patet ex Tridentino sess. 22. cap. 1. Contulit autem Christus per excellentiæ potestatem Apostolis omnes Ordines simul. Quia sub principali, quod est Sacerdotium ceteri omnes comprehenduntur, tanquam participantes licet imperfectè potestatem aliquam circa corpus Christi ministrandum, & Sacerdoti inferuendum. Henric. lib. 10. cap. 3. Reginald. lib. 3. cap. 3. Bonac. de Sacram. d. 8. q. vii. punct. 1.

Nostri temporis Hæretici tres tantum Ecclesiasticos concedunt Ordines, Episcopatum, Presbyteratum, & Diaconatum: reliquos Ordines humanum adinuentum esse dicunt. Catholica tamen est veritas septem saltem Ordines semper fuisse in Ecclesia, nempe *Ostiarium, Lectoratum, Exorcistatum, Acolytatum, Subdiaconatum, Diaconatum, ac Presbyteratum*. Quia id expressè definiunt generalia Concilia Romanum sub Syluestro cap. 3. Laodicense, Chalcedonense, Carthaginense IV. cap. 3. cui D. Augustinus interfuit Florentinum sess. 23. can. 2. Num Episcopatus etiam sit Ordo sess. 2. discutiam, idemque de prima Tonsura problematice aperiam.

Cardinalatus non est Ordo Sacer, nec Characterem imprimit, nec fuit à Christo Domino institutus. Quia nos habet consecrationem aliquam, nec materiam, nec formam. Vnde Patres, Concilia generalia, summique Pontifices cunctos sacros Ordines enumerantes, de gradu Cardinalatus nullam gessere mentionem. Est solummodo Ecclesiastica dignitas Eminentiissima à Pontificibus antiquitus inducta, vt sibi in Ecclesiæ regimine Assessores, & Consiliarios haberet.

SCOBAR
neof. Mon.
Tom. II. IV.
F. IV.

haberet, eo modo, quo Moyses libi septuaginta seniores asciuit. Proinde potest hac dignitas à Papa extingui: & consequenter non erit de iure diuino, neque Ordinis Sacramentum. Bellarm. lib. 1. de Cleric. cap. 16. contr. 5. Sotus in 4. d. 24. q. 2. art. 4. Azor. p. 2. lib. 4. c. 1. q. 3.

6 *Papatus non est Ordo.*
De Papatu certum est apud omnes Theologos cum non constituere Ordinem ab Episcopatu distinctum, neque distinctum Characterem imprimere. Quia Ordo est Sacramentum constans ex materia & forma: sed Papatus nec habet materiam, nec formam peculiarem: Ergo non est Ordo. Et quia, quamuis Papa habeat maiorem potestatem iurisdictionis, quam Episcopus; tamen in potestate conficiendi Corpus Christi, consecrandi Episcopos, confirmandi, & ordinandi sunt aequales: sed in huiusmodi potestate consistit Character Ordinis: Ergo Papatus Ordo non est. D. Thom. lib. 4. contra gent. cap. 76. Bonac. de sac. dist. 8. q. vii. punct. 1. n. 5. Sotus in 4. dist. 24. q. 2. art. 4. concl. 2.

7 *Sacerdotalis Ordo non est Sacramentum.*
Controuersia est inter Doctores, num singuli Ordines sint vera Sacramenta, (de quo scilicet 2.) Extra controuersiam autem est, Ordinem Sacerdotalem esse verè ac propriè Sacramentum Trident. sess. 23. cap. 2. & can. 1. Si quis dixerit, non esse in nouo Testamento Sacerdotium visibile externum, vel non esse potestatem aliquam consecrandi, & offerendi verum Corpus & Sanguinem Domini & peccata remittendi, & retinendi; sed officium tantum, & nudum ministerium predicandi Euangelium vel eos, qui non predicant non esse Sacerdotes, anathema sit. Quibus verbis Concilium omnes haereticorum imposturas per breui Oratione refellit. Omnes Theologi in 4. dist. 24. & Canon. in cap. Ad abolendam, de haereticis. Ex sacris literis, Patribus, Conciliis, ac rationibus probatur à Marchino de Ord. tr. 1. p. 1. c. 12. & Valentia d. 9. q. 1. punct. 4.

8 *Cuncti Ordines vnum Sacramentum dicuntur.*
Dato quod ex communi sententia Ordines minores Sacramenta sint: tamen cuncti Ordines dicuntur vnum Ordinis Sacramentum. Et hac vnitas est integralis, quatenus sicut ex pluribus membris habentibus diuersa officia, accidentia, & operationes vnum corpus integratur: ita ex pluribus ordinibus vnus integratur Ordo, ex qua integritate completè, ac perfectè Sacramentum Ordinis constituitur. Vel dixerim, Ordines esse vnum Sacramentum vnitatis finis, ad quem omnes vltimate ordinantur, qui est, dignè offerre Eucharistiae Sacrificium, vel in eo ministrare. Marchin. tract. 1. p. 1. cap. 15. n. 14. Filliuc. tract. 9. num. 15.

CAPVT II.

De Materia ac Forma huius Sacramenti, de singulorumque Ordinum Officiis.

9 *Materia proxima est remota Ordo.*
Vt in cunctis Sacramentis materia remota ac proxima reperiatur: materia remota Sacramenti Ordinis est instrumentum aliquod, quo Ordinibus initiando traditur in potestatis spiritibus recipiendae documentum. Proxima verò est eiusmodi instrumenti traditio ab ordinante: &

eiusdem ab ordinando acceptatio. Non est opus, eam materiam esse consecratam, propter quod Christus suo contactu vsque Calicem, ad quem tanquam ad finem cetera reuocantur, consecrauit. Bonac. de Sacram. dist. 1. quest. 2. punct. 1. Filliuc. tract. 9. num. 29. & 30. March. tract. 1. part. 1. c. 16. n. 25. Reginald. lib. 30. n. 7. Valsq. dist. 236. cap. 3.

Contactus materiae est de essentia Sacramenti, ita vt non censeatur ordinatus, qui materiam realiter, ac physicè non contingit. Quia in omnibus aliis Sacramentis, si non sit Physicus contactus, Sacramentum est nullum, vt patet in Baptismo, Confirmatione, & Extrema-Vnctione: Ergo idem fatendum in Ordinis Sacramento. Et quia oportet ad valorem Sacramenti, veritatem eius formae adimpleri: dicitur enim, Accipe hoc, aut illud; quibus verbis imperatur contactus corporalis; si ergo contactus non fiat, formae veritas non implebitur, & ita nullum erit Sacramentum. Et quia Gregorius IX. in cap. Presbyter, de Sacram. non iterum. Apostolica traditione tactum corporalem in Ordinationibus necessarium esse praescribit. D. Thom. in 4. dist. 24. quest. 1. art. 1. quest. iunc. 5. ad 3. Paludan. quest. 1. art. 1. Viguer. cap. 16. §. 6. Valent. dist. 9. quest. 1. punct. 5. Coninch distinct. 20. dub. 7. numero 7. Marchi. tract. 1. part. 1. c. 16. n. 10. Fernandez p. 3. cap. 11. §. 6.

Haud tamen hoc ita est intelligendum, vt in Sacerdotio necessum sit hostiam & vinum immediate attingere; sed sufficit Calicem tangere & patenam. Quia qui attingit Calicem moraliter censetur attingere vinum in eo contentum: & qui attingit patenam, censetur etiam attingere hostiam in ea existentem. Quamuis tutius sit attingere patenam, ne ordinandus se periculo exponat non recipiendi Ordinem. Sotus in 4. dist. 14. q. 1. art. 2. Nufus in supplem. 3. p. 9. 34. art. 5. Diana p. 2. tr. 16. resol. 3. & part. 3. tract. 4. resol. 185.

Scio à grauibz Doctoribus affirmari probabiliter admodum, non esse necessarium, vt ordinandus necessitate Sacramenti, tangat physicè materiam: sed sufficere, si extensione manuum, vel alio signo sensibili aequipollente significet, se talem materiam ei ab Episcopo oblatam acceptare. Quia traditio instrumentorum tantum deseruit ad determinandam potestatem, quae datur: sed ad hoc non requiritur contactus, sed offensio praesens cum signo acceptatio; quia non est eadem ratio, quae in Baptismo, Confirmatione, & Vnctione: non enim dicitur quis lauari, vel vngi, nisi aqua vel oleum eius corpus attingat. Verum contactus materiae saltem erit de necessitate praeccepti Ecclesiastici; vnde si Ordinandus scienter omitat, vel permittat Episcopus, lethaliter peccabit uterque. Quia esset contra omnem Pontificalem Rubricam grauis transgressio. Aluert. in 4. d. 24. Henriq. lib. 10. cap. 10. lit. B. Valsq. dist. 246. c. 2. num. 19. & 20. Laym. lib. 5. tract. 9. cap. 5. num. 4. Hurtad. tract. de Ordine diff. 15. Filliuc. tr. 9. num. 34.

Neque ad substantiam huius Sacramenti, imò neque ad praecceptum implendum, debet fieri simul hic contractus simul esse in eodem instanti Materiali cum verborum prolatione: sed sufficit si simul sit moraliter, id est, sine mora interposita.